

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC

1. zasedání zastupitelstva města dne: 26. 1. 2012

Bod pořadu jednání:

**Vícezdrojové financování kulturních institucí ve městě Liberci - připojení se k výzvě
Zastupitelstva města Brna ze dne 8. 11. 2011**

Zpracovala: Ing. Jitka Strasserová, vedoucí oddělení kultury

odbor, oddělení: odbor školství, kultury a sportu; oddělení kultury

telefon: 48 524 3381

Schválil: vedoucí oddělení Ing. Jitka Strasserová

vedoucí odboru Mgr. Pavel Kalous

Projednáno: v RM dne 17. 1. 2012

Poznámka:

Předkládá: *Bc. Martina Rosenbergová, v.r.*
primátorka Statutárního města Liberec
Kamil Jan Svoboda, v.r. náměstek primátorky

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města po projednání

se připojuje

k výzvě Zastupitelstva města Brna ze dne 8. 11. 2011 ve věci vícezdrojového financování kulturních institucí ve městě

a u k l á d á

Kamilu Janu Svobodovi, náměstkovi primátorky,
zajistit odeslání výzvy Zastupitelstva města Liberec dotčeným orgánům.

T: neprodleně

Důvodová zpráva

Dne 30. prosince 2011 se na náměstka primátorky Kamila Jana Svobodu obrátil Stanislav Doubrava, ředitel Naivního divadla Liberec a člen výboru Asociace profesionálních divadel ČR, s žádostí o spolupráci na řešení vícezdrojového financování kulturních institucí.

Dne 10. září 2003 byl schválen Program státní podpory profesionálních divadel, profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů Usnesením vlády České republiky č. 902 takto:

Vláda

I. s c h v a l u j e Program státní podpory profesionálních divadel, symfonických orchestrů a pěveckých sborů (dále jen Program)

II. u k l á d á ministru kultury:

- 1. zajistit zveřejnění tohoto usnesení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí,*
- 2. seznámit hejtmany, primátory statutárních měst, starosty obcí a představitele Svazu měst a obcí a profesních organizací s Programem,*
- 3. realizovat Program ve spolupráci s hejtmany, primátory statutárních měst a starosty obcí.*

Cílem programu je podporovat profesionální tvorbu, která má celostátní význam, dále podporovat novou tvorbu, mladé umělce, programy pro děti a mládež a posilovat tak prestiž české kultury v zahraničí. Program vznikl v souvislosti s ukončenou reformou státní samosprávy v 90. letech po odstátnění většiny těles s cílem kompenzovat náklady zřizovatelů, zpravidla obcí, na provoz divadel či orchestrů při poskytování služeb regionálního a nadregionálního rozsahu.

Program je systémovým řešením finanční účasti státu na podpoře profesionálního divadelního a hudebního umění nekomerčního charakteru. Je založen na vícezdrojovém a kooperativním financování ze všech úrovní veřejné správy. Nejvyšší je podíl obce, kde divadlo sídlí, na regionální činnost přispívá kraj.

Program nikdy nedosáhl zamýšleného a plánovaného ročního objemu 100 mil. Kč. Od svého vzniku pravidelně rozděluje mezi cca 30 divadel a 11 orchestrů částku 70 mil. Kč. Návrh zákona o státním rozpočtu České republiky pro rok 2012 však počítá pouze s částkou 53,7 mil. Kč, což je o téměř 25% méně než v roce 2011.

Další krácení tohoto programu by bylo finančně problematické nejen pro regionální divadla, ale stalo by se i významným politickým signálem o nedostatečném zájmu státu o podporu kultury v obcích a regionech.

Spoluúčast státu na financování regionálních divadel je přes všechnu snahu dosud minimální, především z hlediska množství a kvality poskytovaných služeb, přičemž se většina divadelní činnosti realizuje mimo hlavní město. Tato podpora je nedostatečná, přičemž se stát rozhodujícím způsobem podílí na financování dvou státních pražských divadel v rozsahu cca 650 mil. Kč ročně. Zjednodušeně je tedy drtivá část dotací státu spotřebovaná na území města Prahy a řádově nižší částka je přidělena zbývajícím územím ČR.

Je nezbytné a spravedlivé tuto podporu regionů výrazně posílit, samozřejmě bez újmy na plnění poslání národních kulturních institucí.

Podmínky pro přiznání státní dotace divadelním subjektům prošly v průběhu let mnoha změnami, základní podmínkou však zůstal statut profesionálního uměleckého sboru, dále vykázaní minimálně 20% regionální či nadregionální činnosti a minimálně 11% soběstačnosti. Rozhodujícím kritériem pro návrh dotace je nepostradatelnost divadla ve smyslu regionálním či celostátním. Z programu bylo každoročně podporováno řádově 40 divadel, financovaných převážně městy.

Přehled poskytnutých dotací z Programu podpory profesionálních divadlům v uplynulých letech:

- 1997 64 mil. Kč
- 1998 53 mil. Kč
- 1999 44 mil. Kč
- 2000 50 mil. Kč
- 2001 30 mil. Kč
- 2002 44 mil. Kč
- 2003 35 mil. Kč.

Program vyžadoval pro oblast hudby profesionálních orchestrů splnění těchto kritérií:

- o 20% regionální působnost
- o minimálně 15% soběstačnost.

Přehled poskytnutých dotací ze státního programu profesionálním orchestrům v uplynulých letech (12 profesionálních orchestrů a 1 pěvecký sbor):

- 1997 18,89 mil. Kč
- 1998 12,26 mil. Kč
- 1999 11,14 mil. Kč
- 2000 15,00 mil. Kč
- 2001 11,00 mil. Kč
- 2002 13,00 mil. Kč
- 2003 12,00 mil. Kč.

Finanční prostředky, které měly Programy od roku 1997 k dispozici, byly až na výjimku počátečního období, nedostatečné.

Jejich výše byla stanovena nesystémově, pod tlakem veřejnosti a sdělovacích prostředků.

Tento postup je již nadále neúnosný a musí být nahrazen systémovým přístupem státu k podpoře kontinuální činnosti profesionálních divadel a sborů.

Dne 8. 11. 2011 přijalo Zastupitelstvo města Brna usnesení č. 92 (výzvu) tohoto znění:

„1/ ZMB žádá příslušné orgány státu a Jihomoravské kraje o zahájení jednání ve věci systémové změny vícezdrojového financování kultury ve městě Brně.

2/ ZMB žádá v této souvislosti Jihomoravský kraj, Ministerstvo kultury ČR a Ministerstvo financí ČR o adekvátní stálou finanční podporu brněnským kulturním institucím a přihlédnout k jejich mimobrněnskému působení a významu.

3/ ZMB nesouhlasí opakovaně se změnou rozpočtového určení daní navrhovanou Ministerstvem financí ČR, která by měla značně negativní dopady do fungování a rozvoje města Brna, včetně oblasti kultury.“

Odbor školství a kultury po projednání s náměstkem primátorky Kamilem Janem Svobodou doporučuje materiál projednat v radě města a následně schválit v Zastupitelstvu města Liberec.

Přílohy

- 1/ Žádost ředitele Naivního divadla Liberec Stanislava Doubravy ze dne 30.12.2011
- 2/ Usnesení vlády České republiky č. 902 ze dne 10. září 2003
- 3/ Výzva doc. MgA. Jana Buriana, předsedy Asociace profesionálních divadel ČR
- 4/ Zpráva k vládnímu usnesení č. 902
- 5/ Návrh výzvy Zastupitelstva města Liberec ze dne 26.1.2012

naivní divadlo liberec

příspěvková organizace, zřizovatel – Statutární město Liberec

Zřizovací listina – Usnesení Zastupitelstva města Liberce č. 220/09 ze dne 29. října 2009

Adresa: Moskevská 32/18, 460 31 Liberec 4; centrála: 485 253 611, sekretariát: 485 253 677

Fax: 485 253 666, <http://www.naivnidivadlo.cz>, e-mail: info@naivnidivadlo.cz

Statutární město Liberec

Vážený pan náměstek

Kamil Jan Svoboda

V Liberci 30.12.2011

Vážený pane náměstku,

vzhledem k opětovnému výraznému krácení příspěvku Naivnímu divadlu Liberec (a rovněž Divadlu F.X. Šaldy), se na Vás obracím se žádostí o spolupráci na řešení tohoto problému. Pokud nebude jednání zahájeno rychle, je velká pravděpodobnost, že škody, které krácením vznikají, budou v blízké budoucnosti nevratné.

Zásadním řešením, které se jeví jako cesta je společný tlak na krajské a státní orgány, které se dosud na tolikrát slibovaném kooperativním financování podílejí pouze symbolicky. Je evidentně nutné, aby potřebné kroky učinilo i Zastupitelstvo města Liberec, tím, že se připojí k výzvě města Brna, které tak učinilo ne svém jednání 8.11.2011.

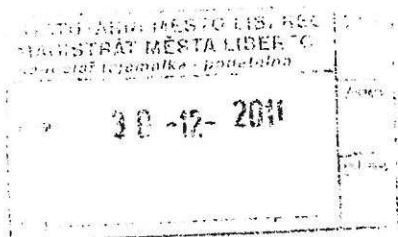
Děkuji Vám za laskavou pozornost, kterou budete věnovat potřebnému řešení.

S přáním hezkého nového roku

Stanislav Doubrava

Ředitel NDL

Člen výboru Asociace profesionálních divadel ČR

Statutární město Liberec

Doručeno: 30.12.2011

CJ MML 213349/11

listy:1 přílohy:0

mmlbes4195820f

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 10. září 2003 č. 902

o Programu státní podpory profesionálních divadel a profesionálních
symfonických orchestrů a pěveckých sborů

V l á d a

I. s c h v a l u j e Program státní podpory profesionálních divadel a profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů, obsažený v části IV materiálu č. j. 1130/03 (dále jen "Program");

II. u k l á d á ministru kultury

1. zajistit zveřejnění tohoto usnesení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí,
2. seznámit hejtmany, primátory statutárních měst, starosty obcí a představitele Svazu měst a obcí a profesních organizací s Programem,
3. realizovat Program ve spolupráci s hejtmany, primátory statutárních měst a starosty obcí.

Provede:
ministr kultury

Na vědomí:
hejtmani,
primátoři statutárních měst

1. místopředseda vlády
Mgr. Stanislav G r o s s , v. r.

Program podpory profesionálních divadel, symfonických orchestrů a pěveckých sborů.

Usnesením č. 902 ze dne 10. září 2003 schválila vláda „Program státní podpory profesionálních divadel a profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů“ (dále jen „Program“). Jeho cílem je podporovat profesionální divadelní a koncertní tvorbu, která má celostátní význam, podporovat novou tvorbu, mladé umělce, programy pro děti a mládež, dále posilovat prestiž české kultury v zahraničí a umožnit rovný přístup občanů ke kulturnímu bohatství. Program vznikl v souvislosti s ukončenou reformou územní samosprávy a vychází z Programu podpory českých divadel a Programu podpory stálých profesionálních orchestrů a pěveckých sborů, které vznikly v druhé polovině 90. let po odstátnění většiny těles, a měly kompenzovat náklady zřizovatelů, zpravidla obcí, na provoz divadel či orchestrů při poskytování služeb regionálního či nadregionálního rozsahu.

Tento program je systémovým řešením finanční účasti státu na podpoře profesionálního divadelního a hudebního umění nekomerčního charakteru ve smyslu zásad jeho kulturní politiky. Program je založen na vícezdrojovém a kooperativním financování ze všech úrovní veřejné správy. Nejvyšší je podíl obce, kde divadlo sídlí, na regionální činnost přispívá kraj (s výjimkou dvou divadel zřizovaných kraji).

Program státní podpory profesionálních divadel a orchestrů, bohužel nikdy nedosáhl zamýšleného a plánovaného ročního minimálního objemu 100 mil. Kč. Od svého vzniku však pravidelně rozděluje mezi zhruba 30 divadel a 11 orchestrů částku rovnající se cca 70 mil. Kč. Návrh zákona o státním rozpočtu České republiky pro rok 2012 však počítá pouze s částkou 53,7 mil. Kč, což je o téměř 25% méně než v roce letošním.

Domníváme se, že další krácení tohoto programu by bylo nejen finančně problematické pro regionální divadla, ale stalo by se i významným politickým signálem o nedostatečném zájmu státu o podporu kultury v obcích a regionech. Živé umění je třeba chápat jako nezbytnou veřejnou službu. Kultura a především živé umění se nesmí ocitnout mimo hlavní oblast zájmu státu.

Spoluúčast státu na financování regionálních divadel je přes všechnu snahu dosud minimální, a to přesto, že z hlediska množství i kvality poskytovaných služeb se většina divadelní činnosti odehrává mimo hlavní město. Tato podpora je nedostatečná, uvědomíme-li si zejména, že se stát rozhodujícím způsobem podílí na financování dvou státních příspěvkových organizací (divadel) sídlících v Praze v rozsahu cca 650 mil. korun ročně. Zjednodušeně řečeno je drtivá část dotací státu v oboru divadla spotřebována na území hlavního města Prahy a řádově nižší částka na ostatním území ČR. Je nezbytné a spravedlivé tuto podporu regionů výrazně posílit, samozřejmě bez újmy na plnění poslání národních kulturních institucí.

doc. MgA. Jan Burian
předseda APD ČR

Asociace profesionálních divadel ČR je jediným svazem zaměstnavatelů v oblasti živých umění a jeho členy je většina profesionálních divadel působících v České republice. Z tohoto titulu je také členem Unie zaměstnavatelských svazů a členem celoevropského sdružení PEARLE* (Performing Arts Employers Association League Europe).

Přílohy:

- 1) Předkládací zpráva k vládnímu usnesení č. 902,
- 2) Usnesení vlády České republiky ze dne 10. září 2003 č. 902

Předkládací zpráva k vládnímu usnesení č. 902 o Programu státní podpory profesionálních divadel a profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů

Důvodem pro ustavení státních programů podpory profesionálních uměleckých těles byly důsledky územních a daňových reforem v 90. letech. Počátkem 90. let byly postupně rušeny resortní předpisy včetně zákona 33/1978 Sb., o divadelní činnosti (divadelní zákon), a zákona č. 81/1957 Sb., o koncertní a jiné hudební činnosti. S platností zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku ČR do majetku obcí, se postupně vytvářel prostor pro provozování divadel obcemi i soukromoprávními subjekty. Základní divadelní síť, stejně jako symfonických a sborových těles, přešla z krajů do zřizovací působnosti obcí, včetně dosavadní státní finanční dotace. V důsledku přijetí nového daňového systému se však stát od 1. 1. 1993 přestal na financování těchto divadel a orchestrů přímo podílet. Kromě toho se předpokládalo nové územněsprávní uspořádání státu - zřízení tzv. vyšších územněsprávních celků (okresy měly existovat jen do r. 1994), které měly převzít financování regionální činnosti uměleckých těles. Dalším zdrojem financování činnosti uměleckých organizací měl být Státní fond kultury, který však pro nedostatek finančních prostředků své poslání prakticky nikdy neplnil. V důsledku těchto faktů veškerá zátěž spojená s financováním uměleckých těles, jejichž činnost má převážně regionální dosah, neúměrně zatížila obecní rozpočty měst, která zřizovací funkci od bývalých krajů, nyní však již bez účelově vázané dotace, převzala.

Proto z iniciativy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR bylo Ministerstvo kultury ČR na základě Usnesení rozpočtového výboru Parlamentu ČR č. 550 z 23. 11. 1995 pověřeno vypracováním koncepce Programu podpory českých divadel, na jejímž základě byla ve státním rozpočtu pro rok 1996 navýšena kapitola 334 - kultura o 80 mil. Kč, účelově určených „pro vícesouborové a nadregionální soubory na neinvestiční dotace a příspěvky“. Program podpory profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů byl zahájen rok poté.

Cílem těchto Programů bylo z rozpočtu resortu kultury částečně kompenzovat náklady zřizovatele na provoz profesionálních divadel se stálým souborem, symfonických orchestrů a sborů, zřizovaných orgány samosprávy či státní správy (s výjimkou Ministerstva kultury) a poskytujících kulturní služby v regionálním či nadregionálním rozsahu. Programy byly připravovány ve spolupráci s profesními organizacemi. Byly otevřeny převážně příspěvkovým organizacím měst (od roku 2000 s výjimkou divadel a symfonického orchestru zřizovaných hl. m. Prahou především s ohledem na zásadní participaci státu na financování pražské kultury prostřednictvím přímého zřizování Národního divadla, Státní opery Praha, České filharmonie, Laterny magiky a Pražského filharmonického sboru) či okresních úřadů (zde pouze ve 4 případech, kdy zřizovací působnost přešla z krajů na okresní úřady), a to na podporu jejich regionální či nadregionální umělecké činnosti. Programy do budoucna předpokládaly zásadní modifikaci v souvislosti s faktickým zahájením činnosti vyšších územně správních celků, které by měly dotovat regionální funkci uměleckých těles.

Podmínky pro přiznání státní dotace divadelním subjektům prošly v průběhu let dílčími modifikacemi, základní podmínkou byl stálý profesionální umělecký soubor, vykazáný minimálně 20% regionální či nadregionální činnosti a minimálně 11% soběstačnosti. Rozhodujícím kritériem pro návrh dotace byla

nepostradatelnost divadla ve smyslu regionálním či celostátním, vedlejším umělecká kvalita a obslužnost minoritního diváka (dětský divák, národnostní menšiny atd.). Z Programu bylo každoročně podporováno řádově 40 divadel, financovaných převážně městy. V roce 1997 bylo pro Program podpory českých divadel po dvojím krácení rozpočtu uvolněno 64 mil. Kč, v roce 1998 53 mil. Kč, v roce 1999 44 mil. Kč, v roce 2000 50 mil. Kč, v roce 2001 30 mil. Kč a v roce 2002 44 mil. Kč. Pro rok 2003 je vyčleněno v kapitole Ministerstva kultury 35,2 mil. Kč.

Program pro oblast hudby byl od roku 1997 otevřen symfonickým orchestrům právního typu příspěvkové organizace obce a soukromoprávními subjekty typu obecně prospěšné společnosti, vykazujícím 20% regionální působnost a minimálně 15% (u těles typu o.p.s. 30%) soběstačnost. Program pro orchestry a sbory od počátku, tj. od r. 1997, sledoval též uměleckou působnost těles a vyčlenil každoročně část prostředků na předem stanovená fakultativní kritéria, tj. na vykázané koncerty pro mládež a na nastudování a interpretaci děl soudobých českých skladatelů. Programu se od r. 1997 každoročně zúčastňovalo 13 těles (12 symfonických orchestrů a 1 pěvecký sbor), z nichž 9 je příspěvkových organizací obcí (s výjimkou 1 orchestru zřizovaného okresním úřadem) a 4 tělesa obecně prospěšné společnosti. Pro orchestry a sbory bylo v roce 1997 po dvojím krácení rozpočtu uvolněno 18,89 mil. Kč, v roce 1998 12,26 mil. Kč, v roce 1999 11,14 mil. Kč, v roce 2000 15 mil. Kč, v roce 2001 11 mil. Kč a v roce 2002 13 mil. Kč. Pro letošní rok je vyčleněno 12 mil. Kč.

Finanční prostředky, které měly Programy od r. 1996, resp. 1997 až doposud k dispozici, byly, jak je výše uvedeno, s výjimkou počátečního roku nedostatečné. Jejich výše byla stanovována nesystémově, pod tlakem odborné veřejnosti a sdělovacích prostředků, a téměř vždy až na základě silného lobbingu v příslušných parlamentních výborech. Tento postup je již nadále neúnosný a musí být nahrazen systémovým přístupem státu k podpoře kontinuální činnosti profesionálních divadel a sborů.

Návrh výzvy:

Vážený pane ministře,
Vážený pane hejtmane,

Zastupitelstvo města Liberec se svým usnesením č./2012 ze dne 26. 1. 2012 připojuje k výzvě Zastupitelstva města Brna přijaté usnesením č. 92 ze dne 8. 11. 2011:

1/ Zastupitelstvo města Liberec žádá příslušné orgány státu a Libereckého kraje o zahájení jednání ve věci systémové změny vícezdrojového financování kultury ve městě Liberci.

2/ Zastupitelstvo města Liberec žádá v této souvislosti Liberecký kraj, Ministerstvo kultury ČR a Ministerstvo financí ČR o adekvátní stálou finanční podporu libereckým kulturním institucím a přihlédnout k jejich nadregionálnímu působení a významu.

3/ Zastupitelstvo města Liberec nesouhlasí opakovaně se změnou rozpočtového určení daní navrhovanou Ministerstvem financí ČR, která by měla značně negativní dopady do fungování a rozvoje města Liberce, včetně oblasti kultury.

S pozdravem